

ZAŁOŻENIA DO RPO WM 2021-2027

środa, 18 września 2019

Na czym polega polityka spójności?

Polityka spójności służy rozwojowi regionalnemu. Jej głównym celem jest zmniejszenie różnic w rozwoju krajów i regionów, co zwiększa konkurencyjność krajów członkowskich i samej Unii na globalnym rynku. Polityka spójności pomaga wyrównywać warunki ekonomiczne i społeczne regionów Unii, zwłaszcza obszarów wiejskich.

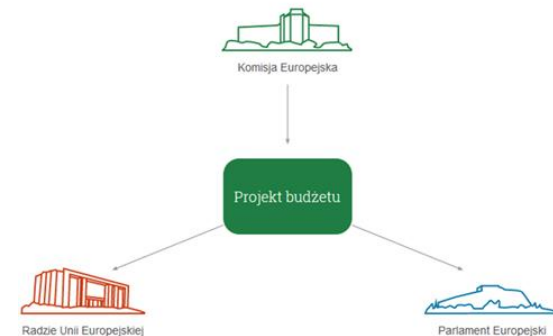
Cele polityki spójności

- Wspieranie, promocja i realizacja wspólnych projektów o charakterze międzynarodowym na terytorium całej Unii Europejskiej
- Wsparcie innowacji i badań naukowych, zrównoważonego rozwoju oraz szkoleń zawodowych w mniej rozwiniętych regionach

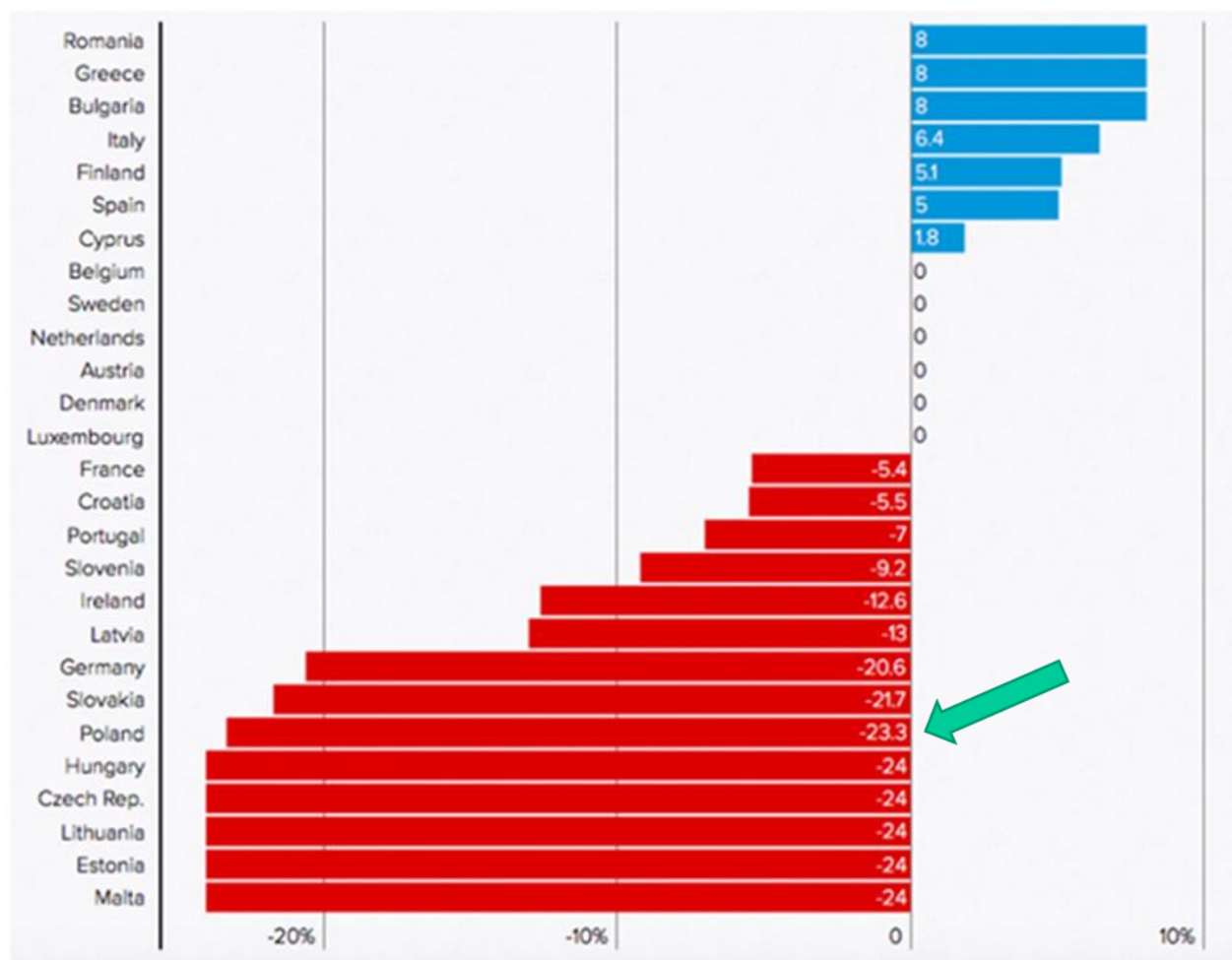
Reguły ustanawiania Wieloletnich Ram Finansowych:

Uwzględniając art. 311, 312 i 323 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE):

- Rada, stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, przyjmuje jednomyślnie rozporządzenie określające wieloletnie ramy finansowe (WRF);
- Projekt rozporządzenia KE w sprawie WRF wymaga zgody Parlamentu, zaś Parlament i Rada są dwoma równorzędnymi organami władzy budżetowej;
- Obowiązuje wymóg jednomyślności przy przyjmowaniu rozporządzenia w sprawie WRF;
- W przypadku braku jednomyślności Parlament Europejski zwołuje bezzwłocznie komitet pojednawczy (TRILLOGUE).

Różnica pomiędzy obecnymi a proponowanymi po 2020 wypłatami z Funduszu Spójności (%)

Źródło: Politico

Nowy podział Mazowsza

PKB na mieszkańca
według parytetu siły
nabywczej (2016)
w nowych podregionach
NUTS 2 Mazowsza
UE =100

Podział Mazowsza na odrębne jednostki NUTS 2 jest podziałem statystycznym

- **Mazowsze nadal pozostaje jednym regionem administracyjnym**
- **Za rozwój Mazowsza zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, odpowiada samorząd województwa**

Stanowisko
dotyczące wspólnego programu operacyjnego
dla województwa mazowieckiego
obejmującego region warszawski stołeczny
oraz region mazowiecki regionalny

podpisane przez Marszałka Województwa
Mazowieckiego oraz Prezydenta m.st. Warszawy
w dniu 29 marca 2019 r.

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

Konsolidacja celów

srowadzenie obecnych 11 Celów Tematycznych (w tym 10 CT w RPO) do 5 Celów Polityki:

CELE POLITYKI (CP):	
1	Bardziej inteligentna Europa - innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza – B+R i MŚP
2	Ekologiczna, niskoemisyjna Europa - w tym transformacja energetyki, gospodarka w obiegu zamkniętym, dostosowanie do zmian klimatycznych i zarządzanie ryzykiem
3	Bardziej połączona Europa - mobilność, transport i łączność TIK
4	Europa bardziej socjalna - europejski filar praw socjalnych
5	Europa bliższa obywatelom - zrównoważony rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz inicjatywy lokalne, np. ZIT, RIT, RLKS, Rewitalizacja
CELE HORYZONTALNE:	
1	Budowanie potencjału administracyjnego
2	Współpraca między regionami i ponad granicami

Przewidywane formy wsparcia: dotacja, instrumenty finansowe oraz elastyczne podejście do łączenia dotacji z instrumentami finansowymi.

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

CP 1 - Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej poprzez:

- zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
- czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów;
- sprzyjanie wzrostowi i konkurencyjności MŚP;
- rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości.

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

CP 2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem poprzez:

- promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej;
- promowanie odnawialnych źródeł energii;
- rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania na szczeblu lokalnym;
- wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe;
- wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej;
- wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- sprzyjanie bioróżnorodności i rozwojowi zielonej infrastruktury w środowisku miejskim oraz zmniejszanie zanieczyszczenia.

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

KONCENTRACJA TEMATYCZNA W RAMACH EFRR

- Utrzymywanie wydatków w kluczowych obszarach na rzecz wzrostu i zatrudnienia
- Na poziomie krajowym w oparciu o DNB na głowę

Dla krajów z:	minimum % P01 (bardziej inteligentna Europa)	minimum % P02 (bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa)
DNB poniżej 75%	35%	30%
DNB 75-100%	45%	30%
DNB powyżej 100%	60%	P01 + P02 min. 85%

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

CP 3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych poprzez:

- udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych;
- rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu;
- rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej;
- wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej.

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

CP 4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym dzięki wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych poprzez:

- poprawę skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury;
- poprawę dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury;
- zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne;
- zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej.

CP 4 - Cele szczegółowe EFS +

- poprawa dostępu do zatrudnienia dla wszystkich osób poszukujących pracy, promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej
- modernizacja instytucji i służb rynków pracy
- wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy; zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy; dostosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się;
- poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i szkolenia w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych;
- wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu,
- wspieranie uczenia się przez całe życie,
- wspieranie aktywnego włączenia społecznego i zwiększanie szans na zatrudnienie,
- wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych,
- zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, poprawa dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
- wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
- przeciwdziałanie deprywacji materialnej

CHARAKTERYSTYKA WSPARCIA UE-27

CP 05 - Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych, poprzez:

- wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich;

Programowanie terytorialne 2021-2027

- Wsparcie z funduszy powinno być udzielane na cele **zintegrowanego rozwoju terytorialnego**. Może to przybierać dowolną z następujących form: ZIT, RLKS lub inne narzędzie wspierające inicjatywy opracowane przez państwa członkowskie dla inwestycji zaprogramowanych dla EFRR w ramach CP 5.
- **ZIT i RLKS** mogą otrzymywać wsparcie z priorytetów zaprogramowanych **w ramach jednego z pięciu celów polityki**. W związku z tym wsparcie dla ZIT i RLKS zaprogramowanych w ramach odpowiednich celów polityki zalicza się do **celu koncentracji tematycznej** (CP 1 i CP 2 dla EFRR). Warunki sprzyjające muszą być przestrzegane. Umożliwia to zaspokojenie powiązanych potrzeb programistycznych poprzez **zestaw strategii** dostosowanych do docelowych obszarów.
- ZIT jako **najprostszy sposób** na powiązanie **warunków sprzyjających koncentracji tematycznej i przeznaczonych dla miast**.
- **Inne narzędzia państw członkowskich** otrzymujące wsparcie z EFRR powinny zostać zaprogramowane **w ramach CP5**, aby można je uznać za zapewniające wsparcie zintegrowanego rozwoju terytorialnego. Nie liczą się do spełnienia koncentracji tematycznej, ale liczą się do 6% przeznaczania środków na cele miejskie. Nie trzeba stosować żadnych warunków aktywacyjnych.
- **EFS +** jako wsparcie zintegrowanego rozwoju terytorialnego i wykorzystanie jego narzędzi. Narzędzia te zostaną zaprogramowane w ramach CP4. RLKS jest uważany za ważny instrument realizacji celów szczegółowych wspieranych przez EFS + → inicjatywy oddolne oparte na partnerstwie.

WYŁĄCZENIA Z FINANSOWANIA

ZE ŚRODKÓW EFRR I FS

1	Likwidacja lub budowa elektrowni jądrowych
2	Inwestycje służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w ramach działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady
3	Wytwarzanie, przetwórstwo i wprowadzanie do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych
4	Przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014
5	Inwestycje w infrastrukturę portów lotniczych, z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych
6	Inwestycje trwałego składowania odpadów
7	Inwestycje w instalacje przetwarzania odpadów resztkowych

WYŁĄCZENIA Z FINANSOWANIA

Inwestycje w zakresie **produkcji, przetwarzania, dystrybucji, składowania lub spalania paliw kopalnych**, z wyjątkiem inwestycji związanych z czystymi ekologicznie pojazdami w rozumieniu art. 4 dyrektywy 2009/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady:

➤ **szczególnie niekorzystne:**

- ✓ brak możliwości realizowania inwestycji w zakresie bezpieczeństwa energetycznego
- ✓ wyłączenie wsparcia dla źródeł wysokosprawnej kogeneracji opartych na gazowych paliwach kopalnych
- ✓ utrudnienie przejście na gospodarkę niskoemisyjną

- 8
- niezgodność z ogłoszonym przez KE w dniu 2 maja br. pakietem dokumentów dotyczących kształtu Wieloletnich Ram Finansowych 2021-2027
 - niespójność w zestawieniu z zawartą w ww. projekcie rozporządzenia rekomendacją o konieczności wspierania z EFRR krytycznej infrastruktury energetycznej

Bezpieczeństwo energetyczne to z jednej strony inwestycje kapitałochłonne, których ciężar często przenoszony jest na odbiorcę końcowego, natomiast z drugiej strony wpisuje się w filary Unii Energetycznej i jest istotne nie tylko z punktu widzenia danego kraju członkowskiego ale z punktu widzenia całej UE.

Finansowanie **zakup**u taboru na potrzeby transportu kolejowego, **z wyjątkiem**, gdy jest to związane:

- 9
- z realizacją obowiązku świadczenia usługi publicznej będącej **przedmiotem procedury przetargowej** zgodnie z rozporządzeniem 1370/2007 wraz ze zmianami,
 - ze **świadczeniem usług** transportu kolejowego:
 - ✓ na liniach w pełni otwartych na konkurencję
 - ✓ gdy beneficjent jest nowym operatorem kwalifikującym się do finansowania na podstawie rozporządzenia (UE) ws. InvestEU (*łączenie pod jedną marką całego finansowania bezpośrednio z budżetu UE w formie pożyczek i gwarancji*).

Skutki:

- Nierówne traktowanie operatorów świadczących usługi na zasadzie komercyjnej
- W praktyce - zakaz finansowania zakupu taboru dla polskich przewoźników nie świadczących usługi publicznej
- Wykluczenie możliwości finansowania zakupu taboru dla przewoźów intermodalnych

WYŁĄCZENIA Z FINANSOWANIA

10	Inwestycje w infrastrukturę szerokopasmową na obszarach, na których istnieją co najmniej dwie sieci szerokopasmowe o równoważnej kategorii
11	W ramach Funduszu Spójności nie wspiera się inwestycji w budynki mieszkalne , o ile inwestycje te nie są związane z promowaniem efektywności energetycznej lub korzystania z odnawialnych źródeł energii
12	Wsparcie inwestycji w zakresie transportu miejskiego poza cel dot. niskoemisyjności i włączenie do CP 3 dotyczącego mobilności (<i>całość transportu w jednym celu</i>) ➤ Duże niebezpieczeństwo w zakresie realizacji wysokiej koncentracji tematycznej w CP 2 (<i>ring-fencing</i>), która w latach 2014-2020 realizowana jest z dużym zaangażowaniem inwestycji w transport miejski
13	Finansowanie (dot. EFRR) samodzielnych projektów produkcyjnych realizowanych przez duże przedsiębiorstwa: ➤ wynika to z preferencji dla MŚP dla inwestycji związanych z produkcją ➤ duże przedsiębiorstwa – tylko jeśli są aktywne w obszarze badań i innowacji
14	Kraje i terytoria zamorskie
ZE ŚRODKÓW EFS	
15	Niekwalifikowalne: ➤ zakup gruntu i nieruchomości oraz zapewnienie infrastruktury, ➤ zakup mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem przypadków, w których zakup taki jest konieczny do osiągnięcia celu operacji lub wartość tych przedmiotów jest całkowicie zamortyzowana, lub ich zakup jest najbardziej opłacalną opcją, ➤ brak możliwości realizacji projektów grantowych

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Mazowsze.
serce Polski

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Dziękuję za uwagę!

Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich
UMWM w Warszawie
al. Solidarności 61
03-402 Warszawa
dsrr@mazovia.pl